

SLOVENSKI NAROD

zahaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit vrst à Din 2., do 100 vrst à Din 2.50, od 100 do 300 vrst à Din 3., večji inserati petit vrsta Din 4.. Popust po dogovoru, inserat davek posebej. — »Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12., za inozemstvo Din 25.. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPEAVNISTVO
LJUBLJANA, Krafjeva ulica štev. 5
Telefon: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR Strossmayerjeva 3b. — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon: št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65. podružnica uprave: Kocanova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob koledvoru 101.

Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

V pričakovanju Hitlerjevega govora

Vsa Evropa z največjo napetostjo pričakuje, kakšno stališče bo zavzel nemški državni kancelar k perečim mednarodnim problemom

Berlin, 21. maja. r. Drevi ob 8. se sestane Državni zbor z izredni seji, ki jo je sklical kancelar Hitler za to, da v velikem govoru zavzame stališče k aktualnim mednarodnim dogodkom in da pojasni stališče Nemčije glede vseh teh vprašanj. Ne samo v inozemstvu, tudi v vsej nemški javnosti vlada za govor kancelarja Hitlerja ogromno zanimanje. Nemci se zavedajo, da bo od tega govoru in od stališča, ki ga bo zavzel Hitler, v veliki meri odvisen nadaljni razvoj položaja v Evropi, predvsem po nadaljnji razvoju nemške zunajne politike. Iz mnogih znakov se da sklepati, da namerava Nemčija zapustiti dosedjanje politiko negiranja vsega, kar ni izključno v prilog Nemčije in njene politike ter da bo Hitler v svojem govoru dal pobudo za obnovo neposrednih pogajanj, ki naj pripomorejo Nemčiji iz dosedjanje izolacije. K temu je po sodbi nemških krogov dovedla predvsem smrt maršala Pilsudskega, ki bo imela po splošnem pričakovanju za posledico preorientacijo poljske zunajne politike. Nemčija bo na ta način izgubila svojega poslednjega zaveznika. Veliko važnost pripisujejo v zvezi s tem tudi razgovore, ki jih je imel pruski ministriški predsednik in predsednik Državnega zbora general Göring po pogrebu v Krakovu s francoskim zunajnim ministrom Lavalom. Splošno so prepričani, da so se ti razgovori nanašali na obnovo neposrednih pogajanj

med Nemčijo in Francijo. Vse to bo po pričakovanju političnih krogov prišlo do izraza v današnjem govoru Hitlerja. Govor bodo prenašale vse nemške radiostaje. V vseh večjih mestih so že namestili zvočnike na javnih prostorih, da bo moglo čim več ljudi poslušati Hitlerjev govor. V Berlinu so že izdani strogi varnostni ukrepi. Krollova opera je že od davi zastražena po močnem vojaškem kordonu, stražo v operi sami pa so prevzeli Hitlerjevi oddelki. Dostop bo dovoljen samo proti posebnim izkaznicam.

Izredna seja angleške vlade

London, 21. maja. m. Koliko važnost polagajo angleški krogi na današnji

govor nemškega kancelarja Hitlerja, se vidi že iz tega, da se bo poročil današnjih listov že nooj sestala vlada k izredni seji, da prouči Hitlerjeva izvajanja in zavzame svoje stališče za debato, ki se bo jutri pricela v obeh zbornicah o vprašanju oboroževanja. Listi domnevajo, da bo Hitler obširno govoril francoško-ruski zvezni in o njenih posledicah za politiko lokarskega pakta. Obenem pričakujejo, da bo stavil Hitler konkretna predloga za organizacijo miru in kolektivne varnosti, predloga, ki bi mogli tvoriti podlago za nadaljnja pogajanja med velesilami in Nemčijo.

Kaj pričakujejo v Parizu

Pariz, 21. maja. m. Francoska politična javnost z napetostjo pričakuje Hitlerjev govor. Njegov pomen je že povečala okolnost, da je imel Göring v Krakovu dolg razgovor z Lavalom. Listi so deljenega mnenja. Eni piše zelo optimistično, drugi pa skrajno pesimistično. Vsem pa je Nemčija danes največja uganka in je zanimanje za Hitlerjev govor zaradi tega že večje. »Journal« pravi med drugim: Če se uresničijo napovedi o Hitlerjevem govoru, ki jih je bilo slíšati zadnje dni, potem so tudi dokaj verjetne vesti, da bo Laval v drugi polovici junija odpotoval v Berlin k neposrednim pogajanjem s Hitlerjem.

Francoska mornarica v Splitu

Split, 21. maja. Francoska mornariška eskadra pod vodstvom admirala Mougeta, ki se je že dan泥 mudila v Boki Kotorski, bo prispevala danes v Split, kjer pripravlja srečan sprejem. Ze v soboto so pripravile v luku vse edinice jugoslovanske vojne mornarice. Davi se je pripeljal iz Beograda. Francoski mornariški atase Julius Rouche. V Splitu se mudi tudi že poveljnik naše vojne mornarice admiral Polič, kateremu prinaša admiral Mouget poveljniški red častne legije. V sredo bo prišel v Split še francoski poslanec grof Damipierre. V petek bo odpotoval admiralski Mouget s posebno delegacijo v Beograd na službene posete.

Ostavka poljske vlade

Varšava, 21. maja. r. Poljska vlada je danes formalno podala ostavko, predsednik republike Moscicki pa je ni sprejel, češ, da uživa kabinet polkovnika Sławka njegovo popolno zaupanje. Morda bo vlada preosnova po poteku šestmesečne žalne dobe.

Nemiri na Portugalskem

Lisbona, 21. maja. m. Ministrski predsednik, vojni minister in notranji minister so imeli senci pozno v noč trajajoč konferenco. Ta konferenca je bila v zvezi z vestmi, da pripravljajo levičarski ekstremni elementi na Portugalskem nove nemire, češč se pojasljati državne oblasti. Zaradi tega so bile noči izdane zelo obsežne varnostne mreže. Vojaštvo, policija in republikanska gvardia so konzignirani in pripravljeni v svojih vojašnicah, da takoj nastopijo, če bi se kjer koli kršil mir in javni red.

Hitlerjeva propaganda na Juž. Tirolskem

Dunaj, 21. maja. AA. »Innsbrucker Nachrichten« pričakuje protest kneza Starhemberga proti vmešavanju Nemčije v zasedeni del Tirolske. Narodno socialistična propaganda, pravi knez Starhemberg, zapečejo okupirane avstrijske Tirolce v nevzdržni položaj napram italijanskim oblastom. Hitlerjevi naj se zaradi tega ne vmešavajo v stvari, ki se jih ne tičejo.

Oblasti so arretirale kakih 100 vplivnih oseb hitlerjevskega pokreta, da preprečijo manifestacije narodnih socialistov, ki so jih nameravali prirediti v graški okolici. Prireditve so hoteli združiti tudi z vojaškimi nastopi.

Vremenska napoved

Dunajska opoldanska vremenska napoved za sredo: Temperatura bo narastla, možnost padavin, posebno na vzhodu.

Laval odpotoval v Ženevo

Zaradi napetosti v Ženevi je Laval nemudoma odpotoval, da posreduje in skuša preprečiti krizo Društva narodov

Pariz, 21. maja. m. Zunanji minister Laval, ki se je včeraj vrnil s svoje inozemške turneje, bo že drevi odpotoval v Ženevo. Prvotno je bilo nameravano, da se bo takoj po njegovem povratku sestati ministrski svet k izredni seji, da sprejme njegovo poročilo o razgovorih v Varšavi in Moskvi, v zadnjem trenutku pa so ta načrt izpremenili. Laval je včeraj poročal samo predsedniku republike Lebrunu in ministrskemu predsedniku Flandinu, danes pa bo odpotoval. Do tega je prišlo po meniju političnih krogov zaradi napetega položaja v Ženevi, kjer je na dnevnem redu italijansko-abesienski sport, ki se vse bolj pretvarja v krizo Društva narodov. Zaradi tega je smatral Laval za potreben, da je osebno navzoč ter da skuša posredovati, da bi se preprečila sicer neizgibna kriza DN.

O stališču Francije in Anglije v italijansko-abesienskem sporu poročajo listi: Velika Britanija in Francija sta nedavno, posebno pa v Stresi, dali Italiji jasne dokaze vzajemnega pojmovanja evropske politike, ki ji je namen utrditi miru. Ta politika je popolnoma v duhu in v temi zvezni z Društvo narodov. Francija ni nikoli prikrivala, da ne bo ničesar storila, kar bi moglo oslabiti Društvo narodov. Zato je tudi francoska diplomacija prav tako kakor diplomacija Velike Britanije, v Ženevi, v Parizu, v Londonu in Rimu vse storila, da spravi v sklad spoštovanje obveznosti

do Društva narodov z upravičenimi interesi Italije.

London, 21. maja. AA. »Morning Post« piše o italijansko-abesienskem sporu in pravi, da bodo po vsej priliki skušali ureditev tega spora zavleči. Toda Mussolini je po sodbi tega lista trdno odločen, da to pot nekaj doseže, bodisi na škodo Abesiene, bodisi na škodo DN. Če Društvo narodov iz strahu pred težavami med zapadnimi velesilami ne bo pristalo na to, da se začne razprava o tem sporu, pravi list, v bodoči pač nihče ne bo hotel obračati se v kakšnem resnejšem sporu na to mednarodno ustavljeno. »Times« prinaša poročilo svojega ženevskega dopisnika, ki pravi, da se v Ženevi resnično trudi za mirno ureditve italijansko-abesienskega spora tako rekoč samo britanska delegacija. Angleži priznavajo, da v vzhodni Afriki Abesiinci zeli nagajajo italijanski trgovini, toda to nagajanje po sodbi pristojnih britanskih krogov še ne upravičuje takšnih ukrepov, kakršne pripravlja.

Ženeva 21. maja. AA. Včerajšnji dan v Ženevi so karakterizirali razgovori g. Edna o italijansko-abesienskem sporu. Abesiinci zahteva, da svet DN prouči arbitražno spor z Italijo, Italija pa misli, da je potrebno le razčistiti incident pri Ualalu. Anglija in Francija skušata najti srednjot med spoštovanjem mednarodnih obveznosti do Društva narodov in legitimnimi interesi Italije.

Preosnova angleške vlade

Macdonald se želi umakniti na manj odgovorno mesto

Njegov naslednik bo najbrže Baldwin

London, 21. maja. AA. Glede na glasove o izpremembli vladu se sicer gorivica, da bo g. Macdonald dobit resor ministra brez portfelja, ministrsko predsedstvo bi pa prevzel Baldwin.

O zunanjem ministrstvu govore, da ga bo dobit Eden, za sira Johna Simona bo pa pripravljen tak drug resor v vladi.

Med tem, ko je prvotno prevladovala sdbda, da je bila včerajšnja avdijenca gosp. Baldwinu pri kralju v zvezi samo z bližajočo se važno debato v spodnji zbornici, se je senci izvedelo, da je ta avdijenca v zvezi z bližajočo se izpremembo na mestu ministrskega predsednika.

Današnji »Daily Telegraph« piše, da v parlamentarnih krogih že popolnoma odkrito govore, da si želi predsednik vlade Mac-

donald drugega, manj utrudljivega mesta v vladi in da pride za ministrskega predsednika Baldwinu. Glede morebitnih drugih osebnih izprememb v vladi se se vrše razgovori med zastopniki vladnih strank. Vseči bodo pa pri konstrukciji vlade gledali na to, da se ohrani bistveni politični značaj sedanja vlade. Agencija »Associated Press« trdi, da ni pričakovati rekonstrukcije vlade pred julijem.

Po neki drugi verziji, ki je krožila med parlamentarci, bodo pa 3. junija objavljeni visoka odlokovanja v podeljevanju plenov v zvezi s 25 letnico kraja Jurija. Pri tej priliki bosta dva člena vlade dobila lordski naslov, ki bosta s tem avtomatski prisla v zgornjo zbornico, in obenem izstopila iz vlade.

Izid volitev v ČSR

Češkoslovaške stranke so doble 195, nemške pa skupno 65 poslancev

Praga, 21. maja. b. ČTU poroča: Karor se dozema, bodo v bodočem parlamentu imele posamezne stranke naslednje število mandatov:

češkoslovaške stranke so doble 195 poslancev, od tega:

agranci 45 (1929 leta 46), socialni demokrati 38 (39), narodni socialisti 28 (32), ljudska stranka 22 (25), komunisti 30 (30), Hlinkov blok 22 (21), obrtniška stranka 17 (12), narodna zajednica 17 (15), fašisti 6 (0).

Nemške stranke so doble 65 poslancev, med njimi:

Henzlein 44 (leta 1929 te strake še ni bilo), socialni demokrati 11 (21),

krščanski socialisti 6 (11), agranci 5 (12), madžarsko-nemški blok 9 (15).

Henleinova stranka sestoji iz bivših nacionalnih socialistov in nemških nacionalistov, ki so imeli vsega skupaj doslej 16 mandatov.

Nemška socialno demokratska stranka je izgubila 10 mandatov, kmetska zveza 7, nemška krščansko-socialna stranka 5, Narodna stranka sudetskih Nemcov je pridobila 3 mandate.

Med češkimi strankami so agranci izgubili 1 mandat, socialni demokrati 1, narodni socialisti 4, katoliška ljudska stranka 3 in narodna zajednica 2. Češkoslovaška obrtnika stranka je pridobila 5 mandatov in fašisti 6.

Mogočen vpliv srbske narodne pesmi

Predavanje univ. prof. dr. Horaka iz Prage je bil reden kulturni dogodek

Ljubljana, 21. maja.

Snočanje predavanja na ljudske univerze na trgovski akademiji sodi med kulturne dogodke, kakršni so vpisani izredno redki v naši kulturni kroniki. Predavanje je temeljito po poznavalcu slovenskih literatur univ. prof. dr. Jiri Horák iz Prage. Osobnost predavatelja v tudi zanimiv predmet predavanja sta pritegnila številno inteligenco in zlasti, da je znalo, da je bilo prisotnih več univerzitetnih profesorjev, mnogo zastopnikov kulturnih društev, JČ ligi, Poljakega društva, Ruske Matice, Južnoslovenske zveze, Češkoslovaške obce itd. Med številnimi odličnimi poslušalcem je bil tudi češkoslovaški konzul ing. Sevcík. Direktor dr. Lokar, ki je toplo pozdravil predavatelja, je dejal, naj mu bo v zadočenje, da ima ljudska univerza tako odličnih poslušalcev, kolikor jih še ni imela. Iskreno so mu je zahvalil, da se je potrudil med nas in zahvaljeval se je tudi g. konzulu ing. Sevcíku in JČ ligi, ki sta pripomogla, da je prišel predavat na ljudske univerze tako odličen predavatelj.

Jiri Horák ni le svetki človek, temveč že na prvi pogled spoznaj v njem izobraženega širokega obzorca, poduhovljenega Slovaka, ki so mu ostale neokrnjene tiste prizorne črte slovenskega značaja, ki se očitajo v odkritem obrazu, prodornem pogledu in topli besedi. Predavanje je v lepih slobodravnih. V uvodu je povedal, da se je naučil govoriti srbohrvaško od dveh dialekrov iz Zagreba, ki studirata pri njem v Pragi. Ne da bi iskal efekta in ne da bi se oprijemil fraz, je preprosto, a učinkovito izrekel nekaj misli o slovanski vzajemnosti in naglasil, kako silno potreboj za medsebojno poznavanje značje slovenskih jezikov. Jezik je ključ, ki ti odklenje zakladnico kulture drugega naroda.

Predavatelj je strnil svoje izsledke o vplivu srbske narodne pesni na slovensko literaturo v lepo zaokroženo celoto, sintezo; v analiziranju se ni mogel mnogo spuščati, a namen predavanja je bil povsem dočesen: pokazati, kako silen vpliv je imela srbska narodna pesem na slovenske literature, da jo moramo štetiti med osnove, ki se je na njih razvijala slovenska književnost, in med najmočnejše sredstvo za vzbujanje narodne zavesti.

Najdel se je predavatelj pomudil pri češki literaturi, ki je na njih srbska narodna pesem tudi imela najnižje vpliv. Ne da bi imela srbska narodna pesem na slovenske literature, da je na njih razvijala slovenska književnost, in med najmočnejše sredstvo za vzbujanje narodne zavesti. Najdel se je predavatelj pomudil pri češki literaturi, ki je na njih srbska narodna pesem tudi imela najnižje vpliv. Ne da bi

ELITNI KINO MATICA

TELEFON 21-24

JUTRI PREMIERA!

ROSI BARSONY v stajni komediji
LJUBEZEN JE TREBA RAZUMETI

Zabava, petje, veselje in ljubezen

Sodelujejo: GEORG ALEXANDER in WOLF-ALBACH RETTY

Dva praznika na Polževem

Zborovanje učiteljev litijskega sreza — Šukljetov večer

Višnja gora, 20. maja.

V soboto sta bila na Polževem kar dva lepa praznika, zborovanje učiteljev litijskega sreza in Šukljetov večer. Vreme se je kisalo in tudi deževalo je dopoldne, ko so začeli prihajati deloma počasno, deloma pa z vlakom učitelji in učiteljice od vseh strani v krasni dom na Polževem, ki je v soboto prvič nudil gostoljubivo stredo društvenemu zborovanju. Posneje se je začelo jasnititi, da je prenehjal in zborovalci so si lahko ogledali tudi okolico Polževega.

Učiteljskega zborovanja so se udeležili poslanec litijskega sreza g. Milan Mraček, banovinski šolski nadzornik g. Andrej Skulj, sreski načelnik g. Fran Podboj, sreski šolski nadzornik g. Bezeljak in zastopnik SK Polža. Predsednik društva g. Jože Zupančič je prisčeno pozdravil goste in zborovalce ter prešel na tekoče zadeve, ki so jih zborovalci sproti obravnavali. Uvodoma je omenil, da bo imelo slovensko učiteljstvo zdaj v parlamentu dva zastopnika. Predlog glede obveznega prisotnosti v bolniškemu podpornemu fondu je bil odklonjen. Učiteljskega sreza je odločno izreklo proti nepristanim denarnim zbirkam po šolah, saj je ljudstvo skrajno obubožano in zbirke samo ovirajo šolski pouk. Ko je bila vseskozi stvarna debata o tekočih zadevah zaključena, je pozdravil zborovalce sreski načelnik g. Podboj, za njim je pa spregovoril banovinski šolski nadzornik g. Skulj, ki je dal učiteljem v učiteljstvu včas praktičnih nasvetov glede dela v šoli in izven nje. Izrazil je svoje veselje, da se je mogel udeležiti učiteljskega zborovanja baš na Polževem, na eni najlepših točk Dolenjske. Priporočal je učiteljstvu, naj podpira take akcije, kakor je delo za povzdigo Dolenjske. Njegove zlate besede o reformi šole, o poglibitvi v to vprašanje, o delu učitelja med narodom, so naletete med zborovalci na vrnino odobravanja.

K besedi se je oglasil zastopnik SK Polža Jože Zupančič, ki je seznanil učiteljstvo litijskega sreza z akcijo za zgraditev prvega dolenskega smučarskega in planinskega doma. Prosil je zborovalce, naj pouči šolsko mladino, da je treba markacije in tablice čuvati, saj so te naprave v korist vsemu prebivalstvu. Učiteljstvo lahko stori v tem pogledu največ, kajti šolska mladina zlasti na Dolenjskem se ne razume pomena tujškega prometa in tako se ponavljajo vsega obžalovanja in obsoobe vredni primeri, da v svoji območnosti uničuje markacije in razbijajo tablice ter tako ovira delo za povzdigo siromašnih krajev. Posledice prvih uspehov delna za lepo bodočnost Dolenske so se začele komaj šele kazati, prave sadove bo prinesla še bodočnost. Učiteljstvo naj pri tem delu po svojih najboljših močeh sodeluje.

Predsednik društva je izjavil, da bo storil učiteljstvo vse, kar je v njegovih močeh, da prizadevanja SK Polža čim

izdatneje podpre. Z velikim odobravanjem je bil sprejet predlog, da pristopi Nitajska sekcija JUU kot ustanovni član k SK Polžu. Končno je spregovoril še narodni poslanec g. Mravlje, ki je izrazil svoje veselje in zadovoljstvo, da je učiteljski stan tako kompakten. Z velikim navdušenjem je sprejelo učiteljstvo njegovo besedo, da je treba prenehstati z dosedanjim prekoso, da se javno razpišujejo učiteljska mesta samo kje v hribih, vsa boljša mesta pa oddajo kar na tihem.

Zborovanje je sledila med obedom in po njem neprisiljena družabna zabava in nekateri zborovalci so ostali na Polževem do večera, ko so začeli prihajati odborniki SK Polža in prijatelji klubova iz Ljubljane, Višnje gore in drugih krajev v okolici.

Šukljetov večer je bil prirejen na tihem z namenom pokazati neuromernemu predsedniku SK Polža inž. Miljanu Šukljetu, da njegovo uspešno delo za povzdigo Dolenske cenijo vsi, ki jim je ta zapuščen del slovenske zemlje prišen. Med skupno večerjo, ko je bilo zbranih v lepi prostorni obdenici doma na Polževem blizu 50 gostov, je spregovoril tajnik kluba Jože Zupančič o ogromnem delu, ki ga je opravil predsednik inž. Šuklje za Dolenjsko, o njegovi pozitivnosti, neštebitnosti in globoki ljubezni do zapeščene dolenske zemlje. Brez njega bi doma na Polževem še ne bilo, ne bilo bi poniti drugih nič manj važnih akcij za lepo bodočnost Dolenske. Živahnih pritrjevanj je pokazalo, da se vsi navzdi zavedajo, kako težko breme je prevezel inž. Šuklje nase in kako zgledno nadluje započeto delo.

K besedi se je oglasil župan občine Višnja gora in predsednik županske zveze za višnjegorski okraj g. Jože Erjavec, ki se je v imenu prebivalstva iskreni zahvalil inž. Šukljetu za njegovo veliko delo ter mu izročil lepo zahvalno listino z napisom: "Pionirju in vzorniku v delu za povzdigo Dolenske ing. Miljanu Šukljetu globoko priznanje in zahvala Dolencijev". Listino so podpisali predsedniki občin Višnja gora, Štična in Krka.

Vidno ganjenje se je slavljeneč zahvalil za neprislikovanje in — kakor je v svoji skromnosti zatrjeval — nezasluženo počastitev in oblubil, da bo nadaljeval delo za Dolensko z enako vremenu, kakor dole. Potem se je pa razvila živahná družabna zabava in vsi udeleženci so se strinjali v tem, da na Polževem ni samo lepo temveč tudi prijetno da se dajo v domu prijeti tudi večje družabne prireditve.

V nedeljo so pa prispevali na Polževem predsednik Zbornice za TOI g. Ivan Jelačin, generalni tajnik minister n. r. g. Ivan Mohorič in tajnik g. Ivan Plesa. Oglejdo so si dom in okolico ter se izrazili zelo pohvalno o domu samem in o krasni okolici.

Zaposlitev v aprilu

Ljubljana, 21. maja.

Po statistiki OÜZID v Ljubljani je tekstilna industrija prekoračila svojo kulminacijo in začela padati. Lani v juliju je znašal letni diferencial še +254, letos v marcu samo še +346, v aprilu pa že -13. Tri industrije izkazujejo velike letne padce in sicer gradnje nad zemljo -866 delavcev ali 25%, gradnje železnice, cest itd. (javna dela) -744 delavcev ali 32% (fiktiven padec radi izločitve delavcev na račun bednostnega fonda iz zavarovalne obveznosti) in gozdno žagarska industrija -384 delavcev ali 6%. V sezanskem pogledu so pa vse tri imenovane industrije napredovali in sicer gradnje nad zemljo za 1233 delavcev, gradnje železnice, cest itd. za 319 delavcev, gozdno-žagarska industrija pa za 333 delavcev.

Povprečno število zavarovanih delavcev je znašalo letos v aprilu 70.412, kar pomeni v primeri z aprilom lanskoga leta prirastek 37. V primeri z marcem letosnjega leta pa absoluten prirastek 3394. Največ zavarovanih delavcev izkazuje tekstilna industrija in sicer 18.353. Njih sledi kovinska industrija s 6007, dalje gozdno žagarska industrija 6173 itd.

Materinski dan
v Zgornji Šiški

Narodno prosvetno društvo »Vodnik« je v nedeljo proslavilo materinski dan. Spored je bil pester, odmori kratki, da so se točke hitro vrstile.

Pred polno dvorano je g. Ivan Mlakar proslavil matere v zelo lepem govoru. Sledil je skupina deklek, od katerih je vsaka posebej deklamirala lepe in prisrečne stihe. Mater pisatelja Ivana Cankarja je opisal g. P. Obersnel z ganljivimi besedami. Sledil je glasbeni del večera. Kot prvi sta nastopili gdje. V. Bahar in gdje. M. Kos z lepim duetom. Po duetu je prislala na oder male deklek M. Pretnar, ki je zelo sigurno, tako v tehniki kakor v intonaciji zaigrala na violinini CH. Dancla. Zelo lepo je bila odigrana Kunčičeva otroška igrica »Živi in mrtvi mamici« v režiji g. I. Mlakarja. Kakor otroci tako tudi režiser so zaslužili aplavz.

Po kratkem odmoru je prišel težko pričakovani nastop tenorista g. M. Kriščančiča in baritonista g. A. Arčona, ki sta zapela Preločev Duet, nakar sta po burnem aplavzu dodala še Vodopivec duet. Sledile so deklamacije gdje. M. Jančičeve, g. J. Struklja in g. F. Babniku, ki so deklamirali Potočnikove, Petruškove in Prelogove verse, z lepimi zanesitimi

besedami. Zelo je navdušila občinstvo sopranistica gdje. M. P. s pesmima Adamčica in Schuberta, katere je zapela z lepini in polnim dramatskim sopranom. Sledil je solo gosp. M. Kristančič, ki je s svojim liričnem tenorjem očaral publiko z avijo in operete Mignon in Hacejevo posmijo. Na vijolini je zaigral g. I. Z. dve lahki skladbi s svojo staro rutino in toplim tonom. Ko se je pojaval na odrabitoriton g. Arčon, je v polni tišini in zanimanjem zapel s svojimi krasnimi glasom pesem Pappinija, a višek večera je bil Vilharjev »Mornar«. Vsi solisti so prejeli poleg ogromnega in zasluženega aplavza še lepe šopke cvetlic v polno priznanje. Vse pesvake in instrumentalne točke sta na klavirju spremljala izmenoma gdje. K. Kramercičev in g. O. Dobeti v splošno zadovoljstvu. Za solistov je nastopal državni moški zbor, ki se nam je pokazal kot dober in discipliniran. Vodil ga je g. I. Belič, ki je podal dve pesmi točno in skrbno naštudirani. Za zaključek je otroški zbor v narodnih nošah zapel in zaspokal načas za ta večer prirejeno skladbo I. Žižmonda kolo.

Proslava je bila v dvorani omenjene društva, ki je bila za ta večer mnogo premajhna. V tem prostoru prijeva agilno društvo Vodnik svoje prireditve, prav tako del Polna dvorana nam pa je bila dokaz izredne priljubljenosti in simpatij, ki jih uživa narodno prosvetno društvo »Vodnik« v Zgornji Šiški.

Naše gospodinje se pripravljajo

Ljubljana, 21. maja.

Tako smo se že zagrabil v misel na slabe čase, da nas presenetili vsaka stvar, ki ni črno-sivo pobaranja. In takšno presenečenje sem doživeljala danes, ko sem stopila v paviljon »K«, kjer pripravljajo naše gospodinje prostore za svojo razstavo »Žena in obre. Ce smo že vsak leto občudovali podjetnost in neumorno delavnost te naše ženske organizacije, moremo reči, da so leto prekošile same sebe.

Ze to: 16. maja stoji že skoro dogovoljen veliki paviljon za razstavo, ki se otvoril 1. junija. Rekord. A zdi se, da to ne bo edini rekord. Ne bi hoteli izdati preveč; radovednost naj privede vsakogar v paviljon K, ki bo letos pravi hram lepote in harmonije, kjer se bomo lahko vsak dan in vsak večer iznenadili z par ur vseh vsakdanjih skrb in nastilih lepotne žejne oči ne le ob razstavljenih predmetih, marveč že na prostoru samem.

Aranžeri: gospa: Kriščevič, Schweigerjev; gospodje: arh. Mešar in Dežak

i. dr. so mojstrski združili koristno z lepim, a še posebej moramo občudovati gospo Kriščevič, ki ni le bogata na ideje, marveč tudi sijajna organizatorka in združuje v sebi predvsem dve lastnosti, ki so potrebne za uspeh takega podjetja: rafiniran občutek in praktičnost.

Odšla sem iz razstavnega prostora z gotovostjo v srcu: tako zasnovano delo mora imeti uspeh! Torej: od 1.-11. junija!

cer, da lutke niso mrtve stvari, temveč da imajo svojo dušo v svoje življenje. V glavnih plesnih točkah nastopijo: ga. Pavčeva, gg. Golovin, Frelih in Venier. Sodeluje pomoden baletni zbor. Glasba Stravinskoga se poslužuje izredno težki ritmov ter bo nudila skupno z De Fallovo opero več mlijutljivim glasbo užitka počasno. Dirigent: ravnatelj Polič. režiser: prof. Šest, koreograf: Golovin, Klavirski part v baletu »Petruška« svira g. dr. Svara.

kjer je starešina gasilske župe pred trboveljskim gasilskim domom, kjer je starešina gasilske župe g. Gudek po primerenem naslovu in čestitkah izročil diplomo za 25letno vestno službo v gasilskem domu, nakar so čete v vsornem redu defilirale pred jubilantom in župnim starešinom.

Beležnica

KOLEDAR.

Danes: Torek, 21. maja katoličani: Feleks, Jetina.

DANASNJE PRIREDITVE.

Kino Matica: Pot do sreca.

Kino Ideal: Na ljubezen obsojena.

Kino Dvor: Morski volk.

Kino Šiška: Samo enkrat ljubezen svete.

Koncert bolgarskih pevcev ob 20. v Unionu.

Zveza ribarskih društv, občni zbor ob 18.30 v hotelu Metropol.

DEZURNE LEKARNE.

Danes: Mr. Sušnik, Marijin trg 5, Kralj, Gospodarska cesta 10, Bohinjčed, Česta 2. oktobra 31.

Prebivalstvu
viške občine

Vč. 21. maja.

V nedeljo dne 26. t. m. ob pol 4. uri popoldne bo na občinskem trgu na Glinčah slovensa zasaditev spominske lipa in odkritje spomenika blagopokojnemu Vitezškemu kralju Aleksandru I. Žedinitelju, ki so ga postavila vsa društva in organizacija.

Skromen spomenik naj bo večna priča globokega razumevanja Velike žrtve, ki je bila dana z mučenško smrtno kralja viteza in mučenika za blagor naroda in za boljšo bodočnost edinstvenega Jugoslavije: spomenik in lipa naj prideva zanamcem o neomajni žalosti in tugi po blagopokojnemu kralju Žedinitelju in odrešeniku domovine; potrdita pa naj tudi našo veliko ljubezen in večno zvestobo našemu mlačemu kralju Nj. Vel. Petra II.

Odbor za postavitev spomenika vabi vse viško javnost, da se udeleži slovenskih odkritja in večerno svetčane akademije v dvorani Sokolskega doma ter s tem ponovno dokumentira iskreno ljubezen in verno udanoč kraljevskemu domu.

Zravnji večer je bil prejel pričetje domovine, naj nas spaja v eno edino misel: kako bomo izpolnili oporoko velikega kralja mučenika, ki je v zadnjih vzdihajih mišil na svoj narod, na svojo Jugoslavijo, ki je dal svojo srčno kri in svoje življenje.

Z nedeljskimi svetčanostmi se bodo le skromno oddolžili spominu največjega sira domovine, toda zavest, da smo vendarle v mislih pri velikem pokojniku, ki nam je bil tako tragično iztrgan iz celokupnega naroda, nas je zdržala in postavili smo skromen spomenik, da damo duska patriocičnu čutu viškega prebivalstva, ki ga je pokazalo ob črnim dnevi Jugoslavije, ko je legal v grob največji sin domovine, njen kralj in mučenik.

Vse javnost naj se zgrne v nedeljo 26. t. m. okoli tega spomenika, naj vidimo našo sosedje ob bližu in daleč, kaj znemo.

Višna slava viteškemu kralju Aleksandru I. Žedinitelju!

OUZD v aprilu

Ljubljana, 21. maja.

OUZD v Ljubljani objavlja statistične podatke o stanju zavarovanja v aprilu. Povprečno je bilo zavarovanih 46.797 moških (lani v aprilu 355 manj) in 30.615 žensk (-302), skupaj 77.412 (+57). Bolničev je bilo povprečno 2167 (+186). Povprečna dnevna zavarovana mezda je znašala 22.43 (-0.25), celokupna dnevna zavarovana mezda pa 1.736.159.60 (-18.888.80).

Letni diferencial zaposlenosti je znašal lani nekaj nad +4000 zavarovanih delavcev. V zadnjih šestih mesecih je pa padel letni diferencial približno na ničlo, ker so se gotove skupine delavstva izločile iz zavarovalne obveznosti, na pr. delavci na račun bednostnega fonda, nekatere skupine

ELITNI KINO MATICA

TELEFON 21-24

Samo še danes ob 4., 7.15 in 9.15 ur pri premieri sijajnega velefilma

POT DO SRCA

CHARLOTTA SUSA — HANS SÖHNKER — KURT VESPERMANN
Dopolnilo: Paramountov žurnal prinaša svečanosti v Londonu in zaključek svetega leta v Lourdu.

DNEVNE VESTI

Banovinska trošarina na kakao. Finančni minister je izdal odlok, po katerem se plačuje na kakao banovinska trošarina po 2 Din za kg ne glede na to, ali je kakao surov ali pražen, v zrnju ali kakovinski obliki. Od izdelkov iz kakao se plačuje banovinska trošarina pri uvozu na kakao, kolikor ga je v izdelkih. Smatra se, da je v čokoladi in raznih bonbonih 40% kakaoa, pri drugih slastičkah, v katerih je kakao, se pa smatra, da ga je v nujnem 20%.

Zivahen tujski promet v Hrvatskem Primorju. Danes popoldne krene parniki »Kraljica Marija« na svoje tretje turistično potovanje na Malto, v Barcelono, Monte Carlo in Neapol. Na povratku se pa ustavi v Dubrovniku in na Sušaku. Na krovu ima 180 potnikov. Parnik »Kumanovo« je pripeljal včeraj iz Benetk skupino Angležev, med katerimi sta tudi dva generala. Na Sušaku se je vklrcalo 60 nemških letoviščarjev iz Münchenja. Parnik »Karadjorje« je pa odplul včeraj v Gradišče z inozemskimi in našimi izletniki.

Pomorska akademija in zakon o univerzitetih. Današnji zakon o univerzah onemogoča absolventom naših pomorskih akademij redni študij na naših vseobščinah. Zaradi tega odhajajo mnogi absolventi teh akademij na visokošolski študij v inozemstvu, kjer se usposobljavajo v nekih s pomorstvom sorodnih ali vzporednih stroki. Sedaj vodijo absolventi teh akademij širom države širokopotezno akcijo, da se jim tudi na domačih vseobščinah dovoli študij kot rednim slušateljem na filozofski in tehnični fakulteti. Absolventi teh akademij imajo zadostno izobrazbo za posećanje vseobščin, v nekaterih predmetih kot so navitka z astronomijo, meteorologija z oceanografijo in ladjedelstvo pa imajo vsekakor prednost pred abiturienti ostalih srednjih šol. Akcijo, ki je v interesu samih absolventov, naše države, pomorske ideologije, šole in pomorstva, zagovarjajo direktevseh pomorskih akademij, Jadranska straža, Klub kapetanov trgovske mornarice, Udruga kapetanov, pomorski in gospodarski krog. Zeleti je, da tudi naši merodajni činitelji, ki jima je pri srcu božnost našega pomorskega načrtovanja, naše države na morju in pomorstva sploh, podpro stremljena naših mladih pomorcev.

Kako je z letošnjimi velesejmi skrini legitimacijami? Prej so legitimacije za obisk velesejma prodajali: biljetne Putnika, denarni zavodi, občinski uradi itd. Po odredbi Železniškega ministra, ki je bila izdana lanskoto leto, velesejemske legitimacije ne dajejo pravice na polovično voznilo. Polovično voznilo ima vsak obiskovalce velesejma, ki pa mora kupiti pri blagajni postaje, od katere se odpelje, poleg cele vozne karote se rumeno železniško izkazlco, ki velja 5 Din. Obiskovalec dobri na velesejmu pri blagajni vstopnico, ki stane 10 Din, če je železniška karta velja do 25 Din. Ta vstopnica velja za en obisk velesejma. 15 Din, če je železniška vozna karta velja do 60 Din. Ta legitimacija velja za 3 obiske velesejma. 25 Din, če železniška vozna karta velja preko 60 Din. Ta legitimacija velja za 6 obiskov velesejma. Obenem z izdajo vstopnic bo obiskovalec dobil istočasno tudi potrdilo o obisku velesejma. Vozne karte in železniške izkaznice naj torej v Ljubljani nihče ne odda postajnemu vrataru, ker mu bo veljala potem za brezplačen povratek. Popust velja za dopotovanje v Ljubljano od 27. maja do 11. junija, za povratke pa od 1. do 16. junija zaključno.

Zvočni kino Dvor

Telefon 27-30

Danes ob 4., 7. in 9. ur zvečer

NAJVEČJA SENZACIJA

MORSKI VOLK

Strahote morja in morskih počasti
Vstopnina Din 4.50 in 6.50

Borba dela preskrbi delo: 2 krojčema, 1 brusnički stekla, 1 kolarju, 1 nezadruju in 1 kravarju.

Zadnjič je, da se prijavite za celono v udobno potovanje v Bruselj. Denevi boste potovati in si ogledali najlepše kraje srednje in zapadne Evrope: alpske predele, zanimivo Švico, gladine ravni in predele severne Francije, stikoviti Ren, Švabsko visoko planoto, bavarske gore in zanimivo mesto Innshtruck. Po 25. maju ne sprejema Putnik nobenih prijav več.

Onim, ki potujejo v letoviška, Množi letoviščarji si niso na jasem, kako dobiti pravico do vozne olajšanja na povratku. Na odhodni postaji mora kupiti letoviščar poleg voznega listka še predpisano potrdilo, ki ga mora postaja ali tujskoprometni urad izpolnit in žigostati. Na postaji, kjer izstopi, ne sme oddati voznega listka. V letovišču naj da pri poverjenosti ali na občini potrdilo potrditi, na povratku pa na odhodni železniški postaji potet žigosati.

Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo pretežno jasno in stalno vreme. Včeraj je znašala najvišja temperatura v Skopiju 25, v Splitu 24, v Beogradu 21, v Zagrebu in Sarajevu 19, v Mariboru 18, v Ljubljani 16,8, v Rogaški Slatini 14. Davi je kazal barometer v Ljubljani 767,1, temperatura je znašala 4,6.

Nesodge. Z znaki zastupljenja so v nedelji propeljali v bolnico 5letno čepljarjevo ženo Štefanijo B. iz Copove ulice. Njeno stanje je precej resno. — Milka Cop, 19 letna hčerka progovnega čuvaja iz

godba žalostinke, spremili sta ga dve berijci topništva, a ob lafeti s krsto so tvovali vojaki častni špalir. Kako se je bil priljubljen pokojni Stane v Ljubljani, je pokazala tudi ogromna udeležba prebivalstva, saj ga je spremilo k njegovemu zadnjemu počitku na tisoče prijateljev in znancev, zlasti sportnikov in stanovnikov tovarishev, ki so mu tudi poklonili več krasnih vencev. Pri odprtju grobu se je od njega poslovil v imenu zaboravniškega društva dr. Logar.

— Ij Kaj bo z Ljubljancem? se se vedno vprašajo delavci, ki tako težko čakajo na delo. Pripravljalna dela se vedno niso končana ter je zapošleni le nakaj delavcev. Stavna proga v strugi je že položena, pac pa se ni postavljena vspenjava in silosi za nakladanje materiala. Delati bodo začeli ob koncu meseca v včjetem obsegu in bo potem delo tem bolj napredovalo. Zdaj je bila še težava z vprašanjem, po katerih ulicah bodo odvzeli material od Ljubljancev na staro pokopališče. Najbrž bodo vozili za gradom, da se bodo izognili prometnih ulic.

SKUŠE (SCOMBRI)
po 6.— Din kilogram

JUTRI SVEZA POSILKA

v TRGOVINI OGRINC, Gradišče — in na STOJNICI, Pogacarjev trg.

— Ij Jabolka in druga sadna drevesca ob cesti, ki jih je dal nasaditi tehnički oddelek banske uprave predianskim, deloma pa še le lani, so letos povečani že v cvetju. Kakor je videti, jim slana ni posebno škodovala. Lani jeseni so se našli neki pobalni, ki so precej dreves, zlasti med Zgornjo Ščido in Dravljami, poškodovali, jih obrezali ali jih celo izvravili, vendar so bila drevesca hitro nadoknadlena, nekatera manj poškodovana pa so se sama popravila. Tudi v zadnjem času so skušali neznani vandali poškodovati posamezne drevesca, pa so bili prepodenici.

— Ij Bogarski koncert v Ljubljani. Drevi ob 20. uri bo v veliki unionski dvorani koncert odličnega bolgarskega mestnega zborja pri katedrali sv. Trojice iz Ruse ob Donavi. Zbor se imenuje Narodni hor pri katedrali sv. Trojice zato, ker se je še za časa bolgarsko-turške vojnosti začelo njegovo delovanje pri bolgarskem bogoslužju. Danes goj zbor cerkveno in umetno pesem ter si je pridobil v umetni pesmi naslov pravke bolgarskih mesnih zborov. Zbor vodi ruski dirigent I. D. Sprokin, predsednik pa mu je sanitetni pokrovnik dr. Hitov. 80 članov in članic tega zborja se je pripravilo na včjetek ob 20. ur. v Ljubljano. Naša dolžnost je, da v velikem številu posetimo njihov koncert ob 20. uri v unionski dvorani. Sedež ob 8 do 10 Din, stojšča pa 5 in 7 Din so na razpolago. V Matični knjigarni do 6. ure zvečer in od 7. ure dalje v vež pred unionsko dvorano. Poselbo opozarjam so na to, da dvorana žal ni še razprodana, sedežev vseh vrest in cen je še dovolj na razpolago. Čast našega naroda in posebno Ljubljane pa zahteva, da z občino posetom počasno nočoj bolgarske pevce, ki se po vsej svoji vesti in dobrini vojni tradijo za čim tesnejše zbljanje in spoznavanje vseh južnih Slovanov. Zato naj bo danes parola vsakega, ki ljubi slovensko pesem in ima čutec narodno srce, na koncert bolgarskih pevcev v Union.

— Ij brigzancev populi. Davčna ekskutorja Damijana Mucobanič in Rudolfa Pintar v Šremski Mitroviči sta stavila za 200 Din, da bo Mucobanič popil 60 brigzancev, pa se mu ne bo nič zgodilo. 40 jih je res lahko popil, nadaljnji deset je šlo že težko, pri 51 je pa strašno izbuljil oči in se začeli treseti, kakor da je zblaznil. Tovariši so ga odnesli domov.

— Ij Kavalrski Francoz. Francoski trigovec Oliver Blanchet je prispel te dni iz Pariza v Zagreb in v kavarni mu je padla iz žepa listnica, v kateri je imel za 45.000 Din denarje v raznih valutah. Njegovo listnico je našla natakarica Marija Truntič in jo lastniku takoj vrnila. Francoz ji je dal 500 frankov. Truntičeva je našla pred štirimi leti listnico s 94.000 Din in tudi takrat je najdeni denar takoj vrnila lastniku, ki se ji pa niti zahvalil ni, kaj se, da bi jo nagnadal.

— Ij Bivša Cottjeva žena v Splitu. V Splitu se je ustavila v nedeljo francoska jahta »Alphee«, last znane francoske milijonarke, bivše žene pokojnega kralja parfema Cottjeja Yvonne Cotterianu. Bivša Cottjeva žena je zdaj omožena z rumunskim konzulom v Cherbourgou Leonom Cotterianom. Na njeni jahti se vozi tudi češkoslovaški poslanik v Parizu Stefan Šouski s svojimi ter Lucien Romier z ženo direktorja znanega francoskega lista »Figaro«.

— Samorom 14letnega žaljubljencev. V vasi Novi Štebej blizu Petrovgrada si je končal včeraj zjutraj življeno 14letnega sin uglednega in bogatega kmeta Josip Ormož. Za svoja leta je bil izredno razvit. Imel je ljubavno razmerje s 15letno edovno hčerkjo, toda oče je zahteval najdekleta pusti, češ da je še premlad. Včeraj zjutraj je odšel v stajo in se obesil.

— Ij Jetnik zaktal jetnika. V zaporiških sreskih sodišču v Guči včeraj pobegnil kaznenec Milovan Mlivojanovič zaktal svojega tovarša Milosava Topalovića, s katerim je bil zaprt v isti celici.

DANCING „NEBOTIČNIK“

samo par dni nastopa trio zamorcev, med temi pleše zamorka Montgomerys Evelin kot Josefini Backer ameriške ekscentrične plesne.

UPRAVA.

— Ij »Zlata Katarina« je naslov filmski komediji, katero bo predvajala ZKD te dni v prostorih Elitnega kina Matice. Glavno vlogo v tej komediji nosi A. Nedovščina, slavnna češka igralka. Komedia je izredno vesela in zanimiva. Smeha je toliko v njej, da clover ne pride iz krohoti. Ta film se pristeve med najboljša češka dela. Vstopnina 3.50, 4.50, 5.50 in 6.50 Din.

— Ij Pa še ni prav. Včeraj smo popravili vest o pretepu v Ščiki tako, da so vse vinški bratci spoprijeli na lumi, pa stvar se vedno ni urejena. G. Lasan je nam pridelalo samo povedati, da pretepu ni bilo v njegovem, nekdo drugi je nam pa povedal, da je bil pretepu v Weisovi gostilni. Ponovno in svečano ugotavljamo, da se povedani niso lasali v nobeni gostilni in tudi na lumi ne, temveč nekaj v brezracnem prostoru. To je potrebno jasno povedati, da nam jutri luma ne pošlje popravka.

— Ij Neprimerna cesta za motorna vozila je še vedno del. Večne poti pod streliščem. Posuta je z debelim gramozom, ki ni nitil za silo utri ter je cestiste podobno suhi strugi gorskoga potoka. Cesto so preurejali že pozimi, ko so zaposlili nezaposlene. Z valjarijem bi bila cesta kmalu urejena, toda viška občina ga najbrž nima, ker ga ne vidimo več dolgo na nobeni cesti. Finančne težave občine se kažejo nekoliko preveč na cestah Pod rožnikom.

— Ij Priporočamo Vam bogato zalogo vsakovrstnega perila, rokavlic, nogavic, samovznečnic, ovratnikov itd. po neverjetno nizkih cenah M. PIRNAT, Sv. Petra cesta 26. t. m. ob 20. uri predavanje pri »Ljubljanski cesti 1 (Peglezen).

— Ij V Gornjo Radgona na slovenski kop naših vojakov-upornikov, ki so bili ustreljeni ob avstrijskih oblasti l. 1918. in naših vojakov, ki so padli v borbi za osvobojeno, bo vozil iz Ljubljane avtobus 30. t. m. (vnebov) ob 4. juniju. Povratak zvečer istega dne. Voznina tja in nazaj 110 Din. Kdo je želi udeležiti se pietne svedčnosti, naj javi organizatoru-propagandnemu odelku Saveza jugoslovenskih emigrantov udrženju v Ljubljani, Selensburgova ulica 7-II, telefon 20-01.

— Ij Peško društvo »Ljubljanski Zvon« ima svoj letosnji redni občini zbor v sredo dne 22. t. m. ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih v Mestnem domu Vabiljen. Peški predavanje ob 20. uri predavanje v Vajenskom domu v Lipičevi ulici. Sklopne slike. Poleg teh predavanj bodo mestni zdravnički predavati tudi po vsej Ljubljanskih šolah.

— Ij Pogreb dr. Stanka Tavčarja. Včeraj ob 16. so odpeljali na lafeti pokojnega dr. Stanka Tavčarja izpred mrtvanične splošne bolnice na pokopališče k Sv. Križu. Pokopan je bil z vsemi vojaškimi častmi, na zadnji poti pa je igrala vojaška

Sovražniki naših zob

so najnevarnejši, če lahko neopazno vršijo svoje razdiralno delo, podobno kakor milijonska armada gnilobnih bakterij. Če postanejo poškodbe vidne, je že prepozna. Bolje je se temu pravočasno izogniti, s tem da redno čistimo zobe z zobno pasto Chlorodont, ki navzdic svoji izredni čistilni moči, ne načenja občutljive zobe sklenine. Tuba Din. 8.— Jugoslovanski proizvod

še slajše.

— Ali more človek izgovoriti še slajše besede od teh: Ljubim te.

— O pač: Vzamem te.

Skupščina Bratovske skladnice v Trbovljah

Volitve novega odbora preložene — Delavstvo dobiva manjvredna zdravila

Trbovlje, 20. maja.

V soboto, 18. t. m., ob 10. ur dopoldne se je vršila v čakalnici tukajnjega zapadnega jamskega okrožja letna skupščina Trboveljske krajevne Bratovske skladnice, katero je vodil njen predsednik rudniški ravnatelj g. inž. Fran Loskot. Ko je po kratkem pozdrazu zbranih delegatov otvoril skupščino, se je predsednik v lepih besedah spominjal blagopojenje Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinjenija, na katere so vsi navzoči zaključili Nj. Vel. kralju Petru II. trikratni »Živjo«.

V imenu nadzornega odbora je g. Suša poročal o poslovanju krajevne Bratovske skladnice v preteklem poslovнем letu. Nadzorni odbor je našel poslovanje v najlepšem redu, zato je predlagal, da se izreče odboru in upravi razrešica, kar je bil soglasno sprejet.

Predsednik je nato otvoril debato ter pozval deležne, da stavijo eventualne predloge v vprašanju, ki se tičejo krajne Bratovske skladnice.

Delegat g. Pliberšek izjavlja, da prejema delavstvo manjvredna zdravila in da je v interesu bolniške blagajne, da se predpišo bolnikom vedno tako zdravila, ki jih je smatrali za najboljša ne glede na ceno. Predsednik pojasnjuje, da je v interesu Bratovske skladnice same, kadar tudi, izbrali bozjan, da utegnje biti v sledu ukinitve Pokrajinskega pokojninskega skladnika, prizadeti v bodoče vpkojenci, njih svoji in sirote, ki so prejeli doslej iz tega skladnika podpore, ker sanacija bratovske skladnice, kakor jo predvideva nova uredba, ne nudi dovolj jamstva, da bodo tudi v bodoče prizadeti pod

Ludvik Wolff:

BOGINJA DOBROTE

ROMAN

— Odvaditi se boš moral te atavistične sentimentalnosti, — se mu je posnehovao Georg.

Harland ni odgovoril. Sedel je k mizi. — Saj je vseeno. Se šest mesecov. Eden dan je skoraj že minil. Človek mora biti tih in skromen.

— Lahko ti povem nekaj prijetnega, — je dejal oče, ko sta pojedli juho. — Doktor Büntel hoče natisniti tvoje delo.

— Hvala, ne potrebujem tega. Najtiski ta puhloglavac, kar hoče. Onemogočil bi se, če bi izšlo moje delo kapitalističnem založništvu.

— Rdeča frotte-svila, — je dejal Harland kar tja v en dan.

— Moja knjiga izide v založništvu »Plamenec«, — je izjavil Georg s ponosom zadovoljstvom.

— Da, s prispevkom dveh tisočakov za tisk, ki jih bo moral plačati oče kapitalist.

Georg se je zaničljivo nasmehnil.

— Za denar seveda ne gre. Vseeno mi je tudi, kje daš tiskati svoje budalosti. Rad bi samo vedel, iz koga se norčuješ, iz sebe ali iz mene.

— Upam, da ne pričakuješ odgovora na to vprašanje.

— Ne, ker ga tudi nimaš. Zapravljati moj denar in nastopati proti kapitalizmu, je lumparija.

Georg se je zaničljivo nasmehnil. — Morda boš razumel to protislovje, če ti povem, da lahko jaz za svojo osebo najradikalnejše pobijam kapitalizem s tem, da razmetavam tvoj denar.

Mislji v Harlandovih glavi so se pletle težko in bolestno. Vse se je razblinjalo in izhlapevalo. Kdo je ta mladič, ki pošilja proti njemu valove mrzljane?

— Potem takem ti bo pa gotovo najbolj po godu, če razdelim svoje premozjenje med siromake. Kapitalizem Harlandove rodbine ti potem ne bo šel več na živce.

— To je prazno besediščenje, — je odgovoril Georg malomarno.

Harland je obšla jeza, ki se je pa takoj zopet polegla, ko se je ozrl na koščeni in zagrizeni obraz svojega sina. Kako suh in izjet je ta fant. Kakor da se nikoli do sitega ne naje.

— Izpreči moram. Odpotovati hočem. Ali bi me ne hotel spremijati?

— Ne!

— To bi ti ne škodilo! Vidim, da se nič kaj dobro ne počutiš.

— Vsak človek ne more biti tako svež, kakor si ti.

Cem neki ima človeke otroke? — se je vprašal Harland in gledal čez glavo svojega sina v daljavo.

— Morda boš tudi ti kdaj imel sina, dečka. Ne želim ti, da bi ravnal s teboj tako, kakor ravnas tì z menoj.

— Nikar ne bodi solzav vprito mene. To ti ne pristoja, dragi oče.

Harland je plačal in odšel v dvorano pit kavo.

— Sestanek imam, — je izjavil Georg.

— Prosim, saj te ne zadržujem. Hvala za prijetno uro.

Georg se je nezaupljivo ozrl na očeta, ki mu je podal roko.

— Hvala lepa tudi, če ne razumeš, zakaj te za slovo poštenu ne našeškam. Zelenec.

Georg se je samozavestno nasmehnil.

— Ne storim tega, ker sem ti dolžan hvalo. Olajša mi marsikaj.

Mladi Harland se je obrnil in odšel iz dvorane, ne da di pozdravil očeta.

NEMŠKO MEŠČANSKO GLEDALIŠČE

Na svojem večnem lovju za denarjem je prišel nekega dne ravnatelj Amadeus Zimmerhakl z agentom tudi k Harlandu

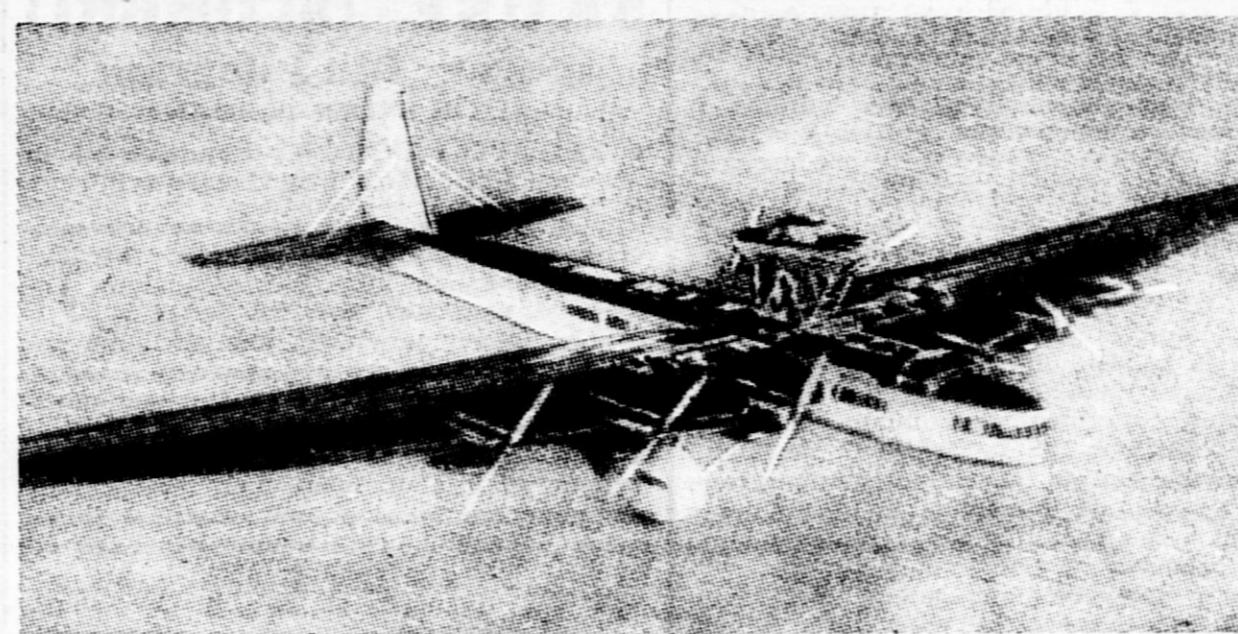
Mag. štev. 20.987/35.

Po katastrofi

„Maksima Gorkega“

Kaj prioveduje pilot, ki je s svojim letalom spremjal zračnega orjaka na njegovem zadnjem poletu

Ves svetovni tisk priobčuje obširna poročila o strašni letalski katastrofi v Rusiji. Eedenstvena je ta strahovita nešreča v letalstvu, saj jo je zakrivila nečvena lahkomiselnost letalca, ki se je hotel postaviti pred gledalci in je začel delati okrog zračnega orjaka vratolome akrobacije, čeprav je bilo to strogo prepovedano. Po pravici se ruska javnost zgraža nad takim početjem in zahteva od oblasti, naj poskrbe, da bo vladala odslej v letalstvu najstrožja disciplina. Apaše v zrakoplovstvu imenujejo ruski listi take ljudi, kakor je bil pi-

lot Blagin, ki je povzročil strašno nešrečo. Točno je dognano, da ni šlo za napako v konstrukciji in da piloti niso nicares zakrivili.

Priovedovanje očividea

Moskovska »Pravda« objavlja vtise pilota Ribaškina, ki je s svojim avijonom spremjal »Maksima Gorkega«. Z njim je bil kinooperater, ki je delal posnetek poleta za film.

Vsa presenečena sva gledala, pravi pilot, kako je začel Blagin delati akrobacije v bližini »Maksima Gorkega«, ne oziraže se na zračne vrtince, ki jih je delalo osem ogromnih propelerjev zračnega orjaka. Prva akrobacija, obrat aviona preko krila, se mu je posrečila, vendar se je pa težko izvili iz nje. Toda to mu še ni bilo dovolj. Še bolj je pognal motor in napravil looping nad desnim krilom »Maksima Gorkega«. Pri izhodu iz loopingu je pa njegov avion naibolj zašel v zračni vrtinec, ki so ga napravili propelerji »Maksima Gorkega«.

S kinooperaterjem sva videla, kako se Blagin avion na vso moč zatekel v desno krilo zračnega orjaka, kjer so bili rezervoarji z oljem. Prizor je bil strahoten. Iz »Maksima Gorkega«

se je dvignil črn dim, kakor da gori strojno olje. Ogromno letalo se je nagnilo na desno stran, toda piloti so ga skušali izvrnati in res je letelo še 10 do 15 sekund naprej. Ta čas se je pa odtrgalo desno krilo in rep, potem se je pa letalo prevrnilo vznak in strmoljalo na tla.

Prizor je bil tako strahoten, da me je za menoj sedeči kinooperater v grozi in obupu zgrabil za vrat ter me začel vedno krepkeje stiskati, vmes je pa strašno kričal. Bil sem še toliko priseben, da sem izpustil volan in na vso moč

udaril besnečega kinooperaterja po glavi,

da bi se onesvestil. Izpustil me je, toda ta čas je bilo moje letalo že izgubilo smerni in zaščitni vrtinec, iz katerega sem ga komaj spravil, in se pognal na kraj katastrofe. Nad ponesrečenimi tovarši sem napravil dva kroga. Ta čas se je bil kinooperater pomiril.

Pepež řečev

Pred žarami s pepelom řečev strašne katastrofe se je poklonilo včeraj v Moskvi nad 500.000 ljudi. Ves čas so igrali orkestri Beethovenovo »V. simfonijo«. Vsa Moskva žaluje za žrtvami strahovite letalske nesreče, 42 kovinskih žar s pepelom řečev so postavili v takozvani dvorani stebrov sovjetske sindikalne centrale, kamor se je prislo poklonil na stotisoč ljudi. Trupla řečev so bila vpe-

AOTAH

„Maksima Gorkega“

Kaj prioveduje pilot, ki je s svojim letalom spremjal zračnega orjaka na njegovem zadnjem poletu

peljena v nedeljo ponoči in včeraj po poldne so jih z velikimi svečanostmi vzidali v stene bivšega ženskega samostana Sveti Bogorodice. Ostali šest trupel so izročili svojcem, ki so jih pokopali v bližini istega samostana.

Mihail Kolcov o katastrofi

V Parizu se modri novinar Mihail Kolcov, sotrudnik »Pravde« in iniciator zgraditve »Maksima Gorkega«. On je izjavil novinarjem:

»Vest o katastrofi našega »Maksima Gorkega« me je globoko presunila. Le-

Ko so pa spoznali njegovo izredno nadarjenost, so prepoved umaknili. Leta 1925 je napravil Mihejev pilotski izpit in dobil uradno pilotsko diploma. Mihejev je letal večinoma v Sibiriji, od koder je vozil kožuhovino pri mrazu 40 do 48 stopinj. Pilotiral je veleletali ANT 9 in ANT 14. Končno ga je sovjetska vlada imenovala za kapitana največjega letala sveta, »Maksima Gorkega« ali ANT 12. Mihejev je bil znani po svojem poletu iz Moskve v Peking.

Videti kralja in umreti

Tri sestre iz Workingtona v Angliji, Mary, Gertrude in Ana Dunnove, stare 60, 55 in 48 let, so se napotile na jubilejne svečanosti v London, da bi videle svojega ljubljenega kralja v London, predvod za večno zatisnjeno otok. V Londonu namreč še nikoli niso bile. Živele so skupaj v najboljši slogi, kakor ena duša in eno srce v treh telesih. Prispeli so v London in hodile po cele dneve po mestu vedno skupaj. Optovorno so videle kralja in kraljico, občudovali so elegantnega prestolonaslednika in bile vse srečne, da se jim je izpolnila vroča želja. V prazničnih oblekah iz viktorijske dobe so bile podobne ženskam iz 19. stoletja. Strmele so nad krasnimi palacami in živahnimi ulicami Londona.

Solznih oči so se vračale v svoj tiki kmečki dom. Videle so kralja in glavno mesto, s seboj so vzele spomine na najstarejše dni svojega življenja. Toda najstarejša sestra se je bila v Londonu prehlapila in doma je zbolela. Iz hripe se je razvila pljučnica. Mlažji sestri sta ji stregli, pa sta dobili od nje hripi in tako so morali vse tri prepeljati v bolnico. V soboto teden je umrla srednje, včeraj teden najmlajša, danes teden pa najstarejša, ki niti slutila ni, da sta njene sestri že umrli. Romanje v Londonu so plačale vse tri z življenjem, zato so pa videle kralja in bile so srečne.

Največji model lune

V Los Angelesu grade velik planetarij, ki ga je dobavila tvrdka Zeiss iz Jene. Poleg planetarija samega v glavnem poslopju bodo videle posetniki še dve zanimivosti. V eni izmed stranskih kupolov so namestili coelost, drugi pa model lune. Coelost je naprava, ki bo metala s pomočjo posebnih zrcal ves dan na isto mesto dvorane močne sončne žarke in jih delila v tri glavne žarke. En žarek bo metal na senčnik podobno solcu v premetu 60 cm. Gledalci bodo lahko gledali kakor na filmskem platnu, kaj se dogaja na sončni površini. Drugi žarek bo padal v spektroheliosk, kjer se bo jemala iz njega samo tista luč, ki izvira iz ene same prvine.

Na ta način nastali posnetki sončne površine pokažejo gledalcem, kako se ta ali ona prvina na sončni površini razkriva. S pomočjo tretjega žarka bodo lahko gledali primerjavi svetlobno intenzivnost, odgovarjajoč po edinim privinam, iz katerih obstoji sončna površina.

Se zanimivejši kakor ta idealna šola zvezdoslovja bo model lune v drugi stranski dvorani, ki je skoraj že izdelan. Temelj za ta model so dale fotografije, ki so jih napravili s pomočjo največjega daljnogleda na zvezdarni Mount Wilson. Fotografije je napravil Roger Hayward, po poklicu arhitekt in navdušen zvezdoslovec. Model meri v premeru 11 in pol metra in obsevale ga bodo premikajoče se žarnice, tako da bo imel gledalci vtič, kakor da ga obseva solnčna površina. Ne izplača se.

— Kaj si pa tako zamišljen, prijetlj?

— S težkim problemom se ukvarjam. Ozneni naj bi se, pa nimam nobenih dolgov. Ali se to izplača?

Dobro jo pozna.

Silberstein sreča pred božičem Rosenbaum: — Gospod Rosenbaum, pustite to koketiranje z mojo ženo, sicer se zgodi nesreča.

V januarju pa sreča Silberstein zgodil konkurz: — No, mar vas nisem svrljil? — mu pravi. — Saj dobro poznam svojo ženo.

RAZPIS

MESTNO POGLAVARSTVO V LJUBLJANI ponovno razpisuje dobavo hrastovih pragov za dovalčilnico v mestni kavnici.

Licitacija se vrši v

PONEDELJEK, 3. JUNIJA 1935 OB 11. URI

v mestnem gradbenem uradu v Ljubljani, Nabrežje XX. septembra.

Pripomočki se dobijo proti povrnitvi stroškov v mestnem gradbenem uradu med uradnimi urami.

MESTNO POGLAVARSTVO V LJUBLJANI,

dne 18. maja 1935.

Predsednik: DR. VLADIMIR RAVNIHAR I. r.

VELIKA SKLADISCA

zidana, poleg postaje in GO-STILNO dam v najem ali prodam. Ugodno za manjšo tvornico, skladišče gradbenega materiala, žita, gospodarskih strojev ali slično. — Pojasnila daje: Ivo Vranešić. Sunja. 1717

ZENITEV
Samostojen gospod s trgovino želi znanja s kakršnokoli samostojno gospodinčno v starosti od 20 do 26 let. Vdove brez otrok niso izključene. — Cenjene donepise na upravo »Slov. Narod« pod »Takoj ali pozneje 1746.«

OBLEKE PO MERI
najnovježi kroji, zelo poceni, tudi razno krašno perilo — si nabavite pri
PRESKERJU,
LJUBLJANA, Sv. Petra c. 14

BLAGAJNCAKRO
za Ljubljano sprejmem takoj.
— Ponudbe osebno restavraterju
zvezda. 1745

STROJEPISNI POUK
po desetprstnem sistemu za začetnike in izvežbance. Večerni tečaji, oddelki od 6. do 1/2. 8. in od 1/2. 8. do 9. ure zvezter. — Šolnina znižana in stane učna ura samo Din 2.—. Pouk se prične dne 3. junija. Vpisovanje dnevno od 6. do 1/2. 8. ure zvezter. — Christofor učni zavod, Domobraska cesta št. 15. 1743

Prepoznačeno
da imaš Mali oglasi
SAMORAD
pralni prašek, ki je izdelan na podlagi
olivnega olja
najboljši!
Poizkusite!
Zahtevajte vedno SAMORAD pralni prašek.

Prepričajte se
DA IMAMO MALI OGLASI
„SLOV. NARODU“
SIGUREN US